

Överenskommelse mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

Innehåll

1. Överenskommelsens parter	3
2. Inledning	3
3. Gemensam målbild	4
4. Gemensamt arbetssätt att hantera betalningsansvar, förbättra processen och nå måluppfyllelse	4
5. Former för hur tvister mellan parterna ska lösas	5
6. Uppföljning av överenskommelsen	6
7. Revidering av överenskommelsen	6
8. Överenskommelsens ikraftträdande och upphörande	6

1. Överenskommelsens parter

Överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län är träffad mellan följande parter:

Region Västerbotten
Bjurholms kommun
Dorotea kommun
Lycksele kommun
Malå kommun
Nordmalings kommun
Norsjö kommun
Robertsfors kommun
Skellefteå kommun
Sorsele kommun
Storumans kommun
Umeå kommun
Vilhelmina kommun
Vindelns kommun
Vännäs kommun
Åsele kommun

Kommunerna kallas nedan gemensamt "kommunerna" och var för sig "kommun". Region Västerbotten kallas "regionen". Kommunerna och regionen gemensamt kallas nedan "parterna".

2. Inledning

Lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård trädde i kraft 1 januari 2018 och tillämpades i Västerbotten från och med den 3 april 2018. Målgruppen är enskilda oavsett ålder som efter att de skrivits ut från slutna vård kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården och/eller den regionfinansierade öppna vården. Lagen innebär att verksamheternas egen planering börjar vid inskrivningsmeddelandet och att en patient med behov av insatser skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att patienten är utskrivningsklar, oavsett helg eller vardag.

I den reviderade överenskommelse mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län om samverkan vid utskrivning regleras att kommunens betalningsansvar ska inträda vid en annan tidpunkt än den som anges i 5 kap. 4§ samverkanslagen.

Syfte

Denna överenskommelse ska stödja att syftet med lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård uppnås samt utgöra en grund för utformning av länsgemensam rutin. Den ska vara grunden för en partsgemensam tolkning av centrala delar i lagen där det finns ett dispositivt utrymme samt främja ett förtroendefullt samarbete mellan huvudmännen med patienternas behov i fokus.

Ansvarsfördelningen mellan slutenvård, regionfinansierad öppenvård och kommunernas socialtjänst och hälso- och sjukvård beskrivs i länsrutinen¹ för samverkan mellan regionen och kommunerna i Västerbottens län vid utskrivning från slutenvård med stöd av IT-tjänsten Prator. Länsrutinen ligger till grund för lokala och verksamhetsnära rutiner hos huvudmännen.

3. Gemensam målbild²

Med den gemensamma överenskommelsen om regional samverkansstruktur som grund har ett arbete gjorts för att ta fram en gemensam framtidsbild för hälsa, vård och omsorg där utgångspunkten är "I västerbottningens skor" och där ledorden är trygghet, tillsammans och tillgänglighet, vilket sammanfattat innebär att västerbottningen ska känna sig trygg med att enkelt få hjälp, veta vem som ska kontaktas utifrån vad som passar, och att den enskilde ska mötas av människor inom vård och omsorg som är intresserade av västerbottningen som person och dennes behov och förutsättningar.

I arbetet med god och nära vård är det viktigt att helhetsperspektivet prioriteras genom att sätta den enskildes behov och förutsättningar i centrum, personcentrering, som innebär att fokus flyttas från den egna verksamheten, de egna strukturerna och regelverken. Behovet av samverkan mellan olika aktörer och nivåer synliggörs därmed och förmågan att säkerställa att individen får insatser och stöd utifrån sina behov ökar. Den enskilde ska med behovsanpassade insatser få möjlighet att leva självständigt under trygga förhållanden och bli bemött med respekt för sitt självbestämmande och integritet.

Med den gemensamma framtidsbilden för hälsa, vård och omsorg som utgångspunkt, är målet att uppnå en effektiv utskrivningsprocess och åstadkomma en god vård och omsorg på rätt nivå, där ledtiderna är så korta som möjligt vid utskrivning från slutenvård till regionfinansierad öppen vård, kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Mål för utskrivningsprocessen i Västerbotten

Enskilda som inte längre har behov av slutenvårdens resurser ska kunna skrivas ut inom ett dygn från sjukhus/sjukstuga på ett tryggt och säkert sätt, men detta utgör inte grund för betalningsansvar. Målet för samverkan vid utskrivning från slutenvård är att den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet ska tillgodoses. Samverkan ska stärka den enskildes rätt till en trygg och effektiv utskrivning och utgå från den enskildes behov och förutsättningar.

Etiskt förhållningssätt vid samarbete

Samverkan mellan regionen och länets kommuner ska präglas av att parterna ha respekt för varandras uppdrag, vilket innebär att de har förtroende för varandras kompetens, tillit till att alla gör sitt bästa, vara lojala mot fattade beslut och gällande rutiner, att prata gott om varandra och att alla behövs för att lyckas.

4. Gemensamt arbetssätt att hantera betalningsansvar, förbättra processen och nå måluppfyllelse

När denna reviderade överenskommelse från 1 januari 2022 träder i kraft är parterna överens om att ett nytt arbetssätt med att hantera betalningsansvar och kommunernas ersättning till

¹ Lag 2017:612, 4 kap. 4§ region och kommun ska i samråd utarbeta gemensamma riktlinjer till vårdgivare och till dem som bedriver socialtjänst avseende samverkan enligt denna lag.

² Från Framtidsbild Nära vård 2030

regionen för utskrivningsklara patienter regleras enligt nedan. I Västerbotten eftersträvar alla parter att betalningsansvar inte ska behöva inträda.

Målet för att inget betalningsansvar ska träda i kraft är att en kommun under en kalendermånad tar hem alla patienter i snitt inom 3 dagar från att patienten är utskrivningsklar och slutenvården har underrättat kommunen om det.

Analys och förbättringsarbete

Om en kommun överskrider tre kalenderdagar i snitt under en kalendermånad ska processledare och berörda representanter från den partssammansatta gruppen göra en gemensam analys av orsaker till fördröjd hemgång och ta fram lämpliga åtgärdsförslag för verksamheter hos båda huvudmännen.

Kommunens betalningsansvar förutsätter enligt lagen att:

- den slutna vården har skickat ett inskrivningsmeddelande till berörda enheter i kommunen inom 24 timmar från inskrivning i slutna vård
- den slutna vården har underrättat berörda enheter i kommunen att patienten är utskrivningsklar
- i de fall en samordnad individuell vårdplanering ska genomföras, inträder kommunens betalningsansvar endast om den fasta vårdkontakten i den regionfinansierade öppna vården har kallat till samordnad individuell vårdplanering. Kallelsen ska skickas senast tre dagar efter det att en underrättelse om att patienten är utskrivningsklar har lämnats
- vid övergång till öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk vård ska kommunens betalningsansvar inträda ifall den slutna vården har underrättat kommunen om att patienten skrivits in (inskrivningsmeddelande) och när patienten bedömts vara utskrivningsklar samt upprättat en samordnad vårdplan

Ekonomisk reglering

Betalningsansvaret omfattar enligt lagen alla patienter som är folkbokförda i kommunen. Om en kommun beslutat att patienten ska vistas i en annan kommun i sådan boendeform eller bostad som avses i 5 kap. 5 § andra stycket, 5 kap. 7 § tredje stycket eller 7 kap. 1 § första stycket 2 socialtjänstlagen (2001:453), har den placerande kommunen betalningsansvar oavsett var patienten är folkbokförd.

Ekonomisk reglering inträder om det genomsnittliga antalet dagar av utskrivningsklara patienter i slutna vård överskrider tre kalenderdagar under tre kalendermånader i följd. Kommunen ska då ersätta regionen från månad fyra för alla utskrivningsklara patienter från dag ett efter utskrivningsklardatum. När det genomsnittliga antalet utskrivningsklara patienter i slutna vård är tre eller färre under tre sammanhängande månader upphör regionens krav på ersättning.

Som ersättningssumma för vård av utskrivningsklara patienter ska kommunen betala regionen det belopp som Socialstyrelsen årligen fastställer och som motsvarar genomsnittskostnaden i riket för ett vårddygn i den slutna vården. Regionens ekonomidirektör ansvarar för att meddela kommunerna beloppet som Socialstyrelsen årligen fastställer.

5. Former för hur tvister mellan parterna ska lösas

Eventuella tvister mellan parterna angående tolkning och tillämpning med anledning av denna överenskommelse ska i första hand lösas av processledare och representanter i den partssammansatta regionala gruppen i samråd med närmaste chefer i berörda verksamheter i regionen och kommunen. Vid oenighet i den partssammansatta gruppen prövas frågan till ansvariga verksamhets- och förvaltningschefer i berörd kommun och regionen. I tredje hand

prövas tvister av berörd kommundirektör och regiondirektör. Kan ej tvisten lösas ska den hänskjutas till svensk allmän domstol för avgörande med tillämpning av svensk rätt.

6. Uppföljning av överenskommelsen

Länssamverkansgruppen ansvarar för att följa upp och analysera överenskommelsen gällande:

- följsamheten till överenskommelsen
- intentionen med överenskommelsen (måluppfyllelse)
- resultat i planeringsprocessen vid utskrivningar från sluten hälso- och sjukvård (bland annat antal samordnade individuella planer (SIP), utskrivningsklara dagar, återinskrivningar)
- verkställd betalning för utskrivningsklara

7. Revidering av överenskommelsen

Ändring och tillägg till denna överenskommelse ska för att vara bindande vara skriftliga samt undertecknade av parterna och i förekommande fall godkända av parternas beslutande organ. Beslut om ändringar av mindre betydelse och som inte påverkar överenskommelsens huvudsakliga innehåll, exempelvis språkliga ändringar och anpassning till förändringar i lagtext kan initieras och godkännas av Länssamverkansgruppen. Dessa ändringar ska dokumenteras och biläggas överenskommelsen.

8. Överenskommelsens ikraftträdande och upphörande

Eftersom ett nytt sätt att hantera betalningsansvar har beslutats upphör ”Överenskommelsen mellan Västerbottens läns landsting och kommunerna i Västerbotten om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård” (2017-11-10 VLL2343_2–2017) att gälla.

Denna reviderade överenskommelse gäller från 1 januari 2022 och tills vidare. Med denna överenskommelse som grund finns en länsrutin för samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård som mer specifikt anger arbetssätt och rutiner för regionen och kommunerna.

Överenskommelsen kan sägas upp i sin helhet och för samtliga parter efter att beslut tagits av varje huvudman.